

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
Протокол №_15_ від 14.06.2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Наказ № 69 від 14.06.2021 р.
Директор школи

_____ **В.І.Дереповка**

Освітня програма
Новомлинівської ЗОШ І-ІІІ
ступенів
Височанської сільської ради
Борзнянського району
Чернігівської області
на 2021/2022 н.р.

Вступ.

1. Освітня програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (предмети вивчення, дисципліни, індивідуальні завдання, контрольні заходи сплановані і організовані для досягнення результатів навчання (ст. 33 Закону України «Про освіту»))

Мета програми: окреслити рекомендовані підходи до організації освітнім закладом комплексу освітніх компонентів для досягнення обов'язкових результатів навчання.

2. Причини прийняття:

1. Це обов'язковий документ передбачений Законом України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту».

2. Головне призначення закладу освіти – забезпечення якісного освітнього процесу, для цього має бути створена програма, яка визначає призначення, структуру, зміст, технології, кінцеві результати, процедури їх визначення та ін.

3. Зростання значущості процедур атестації та державної акредитації закладу освіти, у ході якої буде встановлюватись виконання вимог Державного освітнього стандарту в частині обов'язкового мінімуму змісту освітніх програм та рівень їх реалізації.

4. Необхідність розвитку форм державно-громадського управління закладом освіти, залучення учнів, батьків до визначення регіонального компоненту, освітня програма є основою діалогу учасників освітнього процесу.

3. Призначення. Освітня програма - це документ, що визначає тільки зміст освіти та технології реалізації змісту, тому не дублює Статут, програму розвитку та річний план роботи, не перевантажена теоретичними та дослідницькими матеріалами (вони не можуть бути зрозумілими батьками та учнями).

4. Особливості. Заклад освіти «вільний» лише в визначенні змісту варіативної складової, інваріантна частина – це компетенція органів державної влади.

Освітня програма об'єднує всіх педагогів у питанні «кінцевого продукту» нашої спільної діяльності, що виражається в розробці «моделі» випускника початкової й основної школи.

5. Очікування.

Освітня програма допоможе педагогічному колективу:

- глибше зрозуміти специфіку і призначення закладу освіти, виявити й обґрунтувати особливості організації освітнього процесу в цілому;
- визначити зміст освіти з урахуванням побажань громади;
- закласти основу для формування навчальних планів на довгостроковий період;
- забезпечити принцип наступності;
- вибрати адекватні форми контролю реалізації освітніх цілей з боку адміністрації;
- захистити учнів від необґрунтованої зміни програм, підручників.

6. Структура програми:

1. Вступ
2. Опис освітніх програм:
 - 2.1. 1-4 класи
 - 2.2. 5-9 класи
3. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми
4. Освітня програма наскрізного виховання

7. Нормативна база

Освітня програма на 2021/2022 навчальний рік розроблена відповідно:

- ✓ Конституції України (ст.53);
- ✓ Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- ✓ розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- ✓ розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- ✓ постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. №778 «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад»;
- ✓ постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»;
- ✓ постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011р. №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 7 серпня 2013р. №538);
- ✓ наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ наказу МОН України від 08.10.2019 №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ наказу МОН України від 20.04.2018 №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня»;

- ✓ наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- ✓ наказу МОН України від 19.08.2016 №1009 «Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи»;
- ✓ наказу МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;
- ✓ листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;
- ✓ листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- ✓ наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- ✓ Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205.

Освітня програма Новомлинівської ЗОШ I-III ступенів розроблена:

- на виконання Державного стандарту

1 - 4 класи - затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018 року (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688)

5-9 класи – затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 1392 від 23.11.2011 року

- Типових освітніх програм, затверджених :

1-2 класи – наказом МОН України від 08.10.2019 року № 1272

3-4 класи – наказом МОН України від 08.10.2019 року №1273

5-9 класи – наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405 (II ст)

- Навчальних програм, що діють у 2021/2022 н.р., затверджених :

1-2 класи – наказом МОН України від 08.10.2019 року № 1272

3-4 класи – наказом МОН України від 08.10.2019 року № 1273

5-9 класи – наказом МОН України № 804 від 07.06.2017 року, наказом Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 № 236, наказом Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 № 236.

8. Цикли освітнього процесу:

Адаптивно-ігровий початкової школи – 1-2 класи

Основний початкової школи – 3-4 класи

Адаптивний базової школи – 5-6 класи

Базове предметне навчання – 7-9 класи

Тривалість навчального року

Структуру навчального року, тижня, дня, занять, відпочинку, форми організації освітнього процесу визначаються педрадою в межах освітньої програми.

Заклад здійснює освітній процес українською мовою за денною формою навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня в закладі – 5 днів.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2021/2022 навчального року навчальні заняття розпочинаються 01 вересня святом День знань і закінчуються не пізніше 1 липня наступного року.

Тривалість уроків:

2,3 класи та 1,4 класи (класи-комплекти) – за системою скорочених уроків : 30 хвилин

Навчання в комплекті проводиться за системою скорочених уроків: наприклад, перші три уроки в 1 класі проводяться по 30 хв., наступні один, два уроки (з усіма учнями) тривають 30 хв., і останні уроки по 30 хв. Уроки фізичного виховання, образотворчого мистецтва, музики, трудового навчання проводяться з усіма учнями класу-комплекту одночасно.

5-9 класи – 45 хвилин

Початок занять о 9.00

Перерви між уроками 10 або 20 хвилин, що передбачено Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти.

Тривалість канікул – не менше 30 календарних днів

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою.

Режим дня в закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності й раціонального розподілу навчального навантаження.

Закінчується навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової та базової школи.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3430 годин/навчальний рік: для учнів 1 класу – 770 годин/навчальний рік, для 2 класу – 840 годин/навчальний рік, для 3 класу – 910 годин/навчальний рік, для 4 класу – 910 годин/навчальний рік. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5565 годин/навчальний рік: для 5 класу – 1050 годин/навчальний рік, для 6 класу – 1085 годин/навчальний рік, для 7 класу – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8 класу – 1102,5 годин/навчальний рік, для 9 класу – 1155 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані школи. (Додатки 1, 2, 3).

Враховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, у 5 класі організовано поглиблене вивчення української мови .

9. Результати навчання – знання , вміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особливі якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити, виміряти, та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

ключові компетентності учнів початкової і основної школи;
наскрізні вміння і навички учнів початкової і основної школи;
вимоги програм;
сформована мотивація до навчання.

10. Усе це формується в результаті **освітнього процесу** – системи науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (детально описується в річному плані роботи)

11. Освітня діяльність – діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній або неформальній освіті.

Вчитель, суб'єкт освітньої діяльності вільний у виборі програм, підручників, технологій, при цьому керується нормативною базою держави та локальними актами, відповідає за результати передбачені Стандартом і програмами, орієнтуючись на місію, завдання закладу освіти.

12. Керівник закладу освіти відповідає за розробку освітньої програми, її виконання та кінцевий результат.

Розділ II. Опис освітніх програм

Початкова школа. I ступінь. 1-4 класи (I- II цикли навчання).

I. Загальні положення освітньої програми Новомлинівської ЗОШ I-III ступенів для 1-4 класів 2021/2022 н.р.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для 1-4 класів закладу загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності й достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача в навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Основними функціями оцінювання є мотиваційна, діагностична, коригувальна, прогностична, розвивальна, навчальна, виховна та управлінська.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1, 2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню. У 3,4 класах навчальні досягнення здобувачів освіти підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Під час здійснення формувального оцінювання важливо не протиставляти дітей один одному. Стимулом розвитку має бути співвідношення роботи (відповіді, дії тощо) з тим, як дитина працювала раніше. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учнів, враховувати, що оцінюється не учень, а його робота. Про складнощі у навчанні необхідно говорити з учнем індивідуально, аби не створювати ситуацію колективної зневаги до дитини та передумови булінгу.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Підсумкове завершальне оцінювання навчальних досягнень учнів передбачає узагальнення інформації про їхній навчальний поступ протягом навчального року, при цьому не передбачає проведення окремих діагностичних

робіт. Результати підсумкового завершального оцінювання учитель визначає на основі власних педагогічних спостережень, результатів тематичного оцінювання, аналізу учнівських портфоліо.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

У 1-4 класах ведеться Свідоцтво досягнень учня.

Свідоцтво досягнень заповнюється вчителем двічі на рік. У жовтні заповнюється лише його перша частина, у травні - перша і друга частини.

У свідоцтві досягнень учитель фіксує розгорнуту інформацію про навчальний поступ учня/учениці у школі протягом навчального року з усіх предметів вивчення за показниками, які відповідають визначеним типовою освітньою програмою очікуваним результатам навчання, та надає рекомендації щодо подальшого навчання. Документ підписують учитель і батьки. Оригінал свідоцтва досягнень надається батькам, а його завірена копія зберігається в особовій справі учня в школі.

Інформація про формувальне та підсумкове оцінювання результатів навчання учня є конфіденційною. Вона обговорюється лише під час індивідуальних зустрічей учителя з учнем/ученицею та його/її батьками або консультацій з фахівцями, які беруть участь у розробленні індивідуальної траєкторії розвитку учня.

**Робочий навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
за програмою Савченко О.Я**

Назва освітньої галузі	Предмети	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Мовно-літературна	Українська мова	7	7	7	7
Іншомовна	Іноземна (англійська) мова	2	3	3	3
Математична	Математика	4	4	5	5
Природнична, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3	3	3
Технологічна	Технології	1	2	1	1
Інформатична	Інформатика			1	1
Мистецька	Мистецтво	2	2	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3
Усього		19+3	21+3	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		0	0	1	1
Індивідуальні консультації		0	0	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		20	21	22	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		22	24	26	26

Освітня програма 5-9 класів
Новомлинівської ЗОШ І-ІІІ ступенів
Загальні положення освітньої програми

Освітня програма загальної середньої освіти ІІ ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», сформована на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено тут пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5565 годин/навчальний рік: для 5 класу – 1050 годин/навчальний рік, для 6 класу – 1085 годин/навчальний рік, для 7 класу – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8 класу (група) – 1102,5 годин/навчальний рік, для 9 класу(група) – 1155 годин/навчальний рік. По чотири учні в 7 та 8 класі навчаються в групі.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Новомлинівської ЗОШ І-ІІІ ступенів. (додатки 2-3)

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Варіативна складова навчального плану складена самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу .

Варіативна складова навчальних планів використовується на підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, табли-цях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти

		<p>задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулюван-ня властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби,</p>

		адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність</p>

		<p>тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького</p>

		змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ошадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень;</p>

		<p>розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;
позакласну навчальну роботу і роботу гуртків

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

- Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма закладу базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-9 класів відбувається за 12-бальною системою відповідно до Критерій оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 05.05.2008 року № 371, та Критерій оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 року № 329. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконанням робіт.

**Робочий навчальний план
закладу загальної середньої освіти з поглибленим вивченням української
мови (Таблиця 8)**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень
		5 клас
Мови і літератури	Українська мова	3,5+1,5
	Українська література	2
	Іноземна (англійська) мова	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	-
	Основи правознавства	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Математика	Математика	4
Природознавство	Природознавство	2
	Біологія	-
	Географія	-
Технології	Трудове навчання	2
	Інформатики	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		25+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2
Зарубіжна література		1
Факультатив «Казка як епічний жанр»		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3

**Робочий навчальний план
закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою**

Таблиця 1

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень			
		6 клас	7 клас	8 клас	9 клас
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна (англійська) мова	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Основи правознавст.	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	1	1
Математика	Математика	4	-	-	-
	Алгебра	-	2	2	2
	Геометрія	-	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1,5
	Фізика	-	2	2	3
	Хімія	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Разом		26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5	2,5	-	-
Факультатив «Казка як епічний		-	-	-	-

жанр»				
Факультатив «Сучасна українська літературна мова: морфологія»	-	1	-	-
Укр. мова	0,5	1	-	-
Зарубіжна література	1	0,5	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	28+3	30,5+3	28,5+3	30+3

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА .

1. Показники інваріативної частини навчального плану чітко відображені в навчальних програмах і не потребують деталізації в нашій освітній програмі.
2. Показники, що відносяться до реалізації освітнім закладом того змісту освіти, який педагогічний колектив разом з батьками учнів визначили для своєї освітньої програми:
 - посилення інваріативного складника (українська мова, зарубіжна література)
 - індивідуальні консультації в межах відведеного часу виставлені у «вакансію» використовуються за представленням вчителям індивідуальної траєкторії розвитку учнів
3. На виконання показників передбачених освітньою програмою вчитель має право внести зміни в типові програми (до 15 %), обґрунтувавши їх.
4. Запропоновані факультативи за вибором учнів, батьків, педради, та години, що використовуються на підсилення інваріатного складника :

Клас	Предмет	Кількість годин	Вчитель	Примітка
5 клас	Українська мова (поглиблене вивчення)	1,5	Козаченко О.І.	

	Факультатив «Казка як епічний жанр»	1	Козаченко О.І.	
5 клас	Зарубіжна література	1	Тараленко О.А.	
6 клас	Зарубіжна література	1	Тараленко О.А.	
	Українська мова	0,5	Мартиненко Т.І.	
7 клас	Факультатив «Сучасна українська літературна мова: морфологія»	1	Мартиненко Т.І.	
	Зарубіжна література	0,5	Тараленко О.А.	
	Українська мова	1	Мартиненко Т.І.	
3 клас	Індивідуальні консультації	1	Корнієнко Н.В.	
4 клас	Індивідуальні консультації	1	Тоцька О.Г.	

В освітній програмі вказуються :

- об'єкти контролю (що вимірюється або контролюється)
- процедура контролю (за допомогою чого,яким чином вимірюється об'єкт)
- періодичність контролю

№	Об'єкт контролю	Що вимірюється або контролюється	Яким чином вимірюється і контролюється	Періодичність
1	Педагоги	Планування освітньої процесу на 2021/22 н.р.	Затвердження календарно – тематичних планів. Співбесіда,моніторинг знань Держстандарту, навчальних програм,підручників, методичних листів ,законодавства про освіту	20.08-30.08.21р. У ході вивчення системи роботи педагога протягом року
2	Педагоги	Виконання програм	Класні журнали	За I семестр (Грудень - Січень) За рік (Травень - Червень)
3	Педагоги	Формування наскрізних вмінь і навичок , ключових і предметних компетентностей, інформальна освіта впровадження перспективного педагогічного досвіду, запровадження	Відвідування уроків. Співбесіди. Тестування Анкетування Майстер - клас Тренінги Кейс - майстерні	Протягом року

		інновацій		
4	Педагоги,учні	Роль варіативної частини навчального плану в підвищенні якості освіти учнів	Відвідування уроків , занять, спостереження, олімпіади, конкурси, рівень ключових компетентностей і наскрізних знань і вмінь, анкетування учнів, -реалізація проектів	протягом року
5	Учні	Якість знань,вмінь, навичок,розвиток компетентностей, ставлень і цінностей	- контрольні зрізи - тести - виставки дитячих робіт - виконання проєктів - шкільні і ОТГ олімпіади - конкурси - уроки перевірки або оцінюваннядосягнень компетентностей - співбесіди ,заліки - контрольне навчально- практичне заняття	На початок року,кінець семестру,року Протягом року, в ході вивчення системи роботи вчителя березень Жовтень,гр удень, березень, травень Протягом року Жовтень- грудень, квітень (3-4 класи) Протягом року Протягом року Протягом року

6	Учні 1 класу, батьки	Рівень розвитку особистості за освітніми галузями та наскрізні вміння і навички	Свідоцтво досягнень першокласника	Грудень - травень
7	Учні ,що відвідують гуртки	Рівень розвитку естетичної та фізкультурно - оздоровчої компетентності	Виступи на святах, заходах, загальна та сценічна культура. Досягнення в спорті, складання фізичних показників	Протягом року
8	Учні 8-9 класів	Рівень сформованості готовності до свідомого вибору професії	Тестування Співбесіди Анкетування Професійне портфоліо учня	Грудень - квітень
9	Учні 4,9 класів, батьки	Рівень сформованості мотивації до навчання та вихід на показники моделі випускника	Тестування Анкетування Співбесіди	Жовтень - травень
10	Педагоги	Ведення обліку виконання освітньої програми та оцінювання учнів	Класні журнали	Щомісяця

Висновок

На виконання Освітньої програми Новомлинівської ЗОШ I-III ступенів, схваленої педагогічною радою і затвердженої наказом директора закладу освіти, розміщеної на веб-сайті закладу освіти, складається робочий навчальний план, обов'язковими компонентами якого є:

- загальна таблиця використання годин по класах і вказано кількість учнів по класах
- розподіл годин варіативного складника з вказаними програмами
- розподіл годин в 1-9 класах

Відповідно до Робочого навчального плану здійснюється попередня комплектація (червень) та складається тарифікація (кінець серпня до 05 вересня), що схвалюється профспілковим комітетом, затверджується директором за погодженням з централізованою бухгалтерією відділу освіти .

При наявності учнів, що потребують індивідуального навчання і надали відповідні довідки, складається Освітня програма та індивідуальний план навчання таких учнів.

Освітня програма наскрізного виховання

Новомлинівської ЗОШ І-ІІІ ступенів

У Концепції НУШ процес виховання невіддільний від понять «освіта», «освітній процес», що включають навчання, виховання і розвиток.

Виховний процес – невід’ємна складова всього освітнього процесу і орієнтується на загальнолюдські цінності, зокрема «морально-етичні» (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, до себе, до інших людей), «соціально-політичні» (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність), направлений на плекання української ідентичності, поваги до прав людини, демократії, підтримки добрих ідей.

Виховання не виноситься в окремі «заняття» з моралі, вихованість формується через наскрізний досвід, відбувається у виховному середовищі, що створюється всім педагогічним колективом через атмосферу довіри, дружелюбності, доброзичливості, взаємодопомоги і взаємної підтримки при вирішенні труднощів.

Ключовий елемент виховання – приклад вчителя. НУШ вимагає вимірювати індивідуальні нахили і здібності кожної дитини для її ціленаправленого розвитку і профорієнтації.

Наскрізне виховання має запобігти булінгу (дискримінації, насильству, знущанням).

Відносини учасників освітнього процесу будуються на взаємоповазі, діалозі.

Наскрізне виховання будується на визнанні принципів:

- талановитість кожної дитини;
- гуманізм;
- дитиноцентризм;
- проактивна дисципліна;
- введення правил, рутин, Інструкцій, залучення здобувачів освіти до їх вироблення;
- право на помилку.

Результатом наскрізного виховання є розвиток наскрізних вмінь, навичок, цінностей, ключових компетентностей, способів мислення та ін.

Компоненти наскрізного виховання:

- урок, виховний, позакласний захід, проект мають ефективний план;
- фізичне середовище класів, рекреацій;
- шкільне подвір’я;
- вулиця і сім’я;
- педагоги, класні керівники – менеджери;
- відносини в школі, сім’ї, колективі – турботливі і дружні;
- технології впливу на розвиток особистості;
- безпечні умови.

Проактивний підхід до дисципліни (збереження гідності дитини, не переривання освітнього процесу, тиха і спокійна розмова з дітьми)

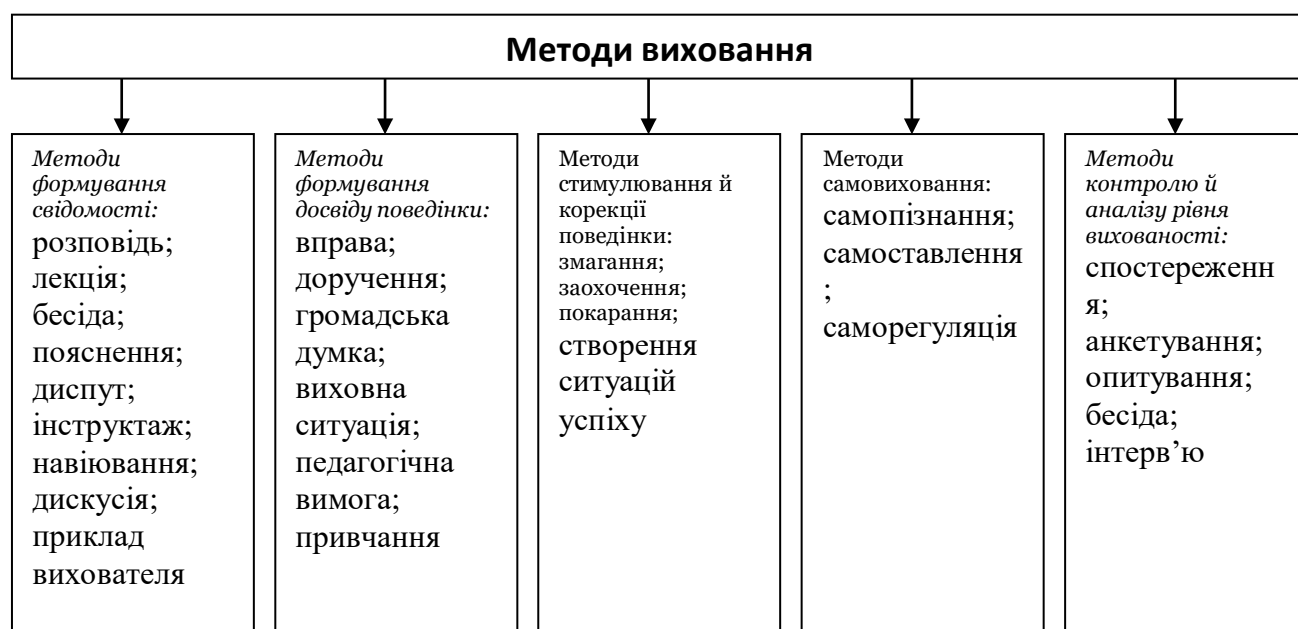
Кожен проєкт розпочинається з «дружнього кола», де формується задум, складається чек-лист з інструментами реалізації наскрізних вмінь та ключових компетентностей

Стимулювання ініціативи

Визначені критерії (результати)

Не передача інформації, а формування навичок цінностей на практиці.

Відхід від совкової педагогіки, виховної системи, що зводилася до настанов вчителя, яких учень часто не чув (безкінечні репетиції ранків, відкритих виховних годин, насильна участь в конкурсах, масовках, виконання різноманітних Програм виховання, Акцій, методичних рекомендацій, що не враховують інтереси дітей, критерій системи, гарно підготовлений звіт для вищестоящих органів (часто не об'єктивний)

Підходи до організації виховної діяльності закладу освіти:

- системний; його складники: мета, завдання, принципи, суб'єкти та відносини між ними, зміст, умови; управління, що розвиває дану систему;
- комплексний(цілісний), що включає: спільну діяльність педагога й вихованця, що впливає на три сфери особистості: пізнавальну(знання, погляди, переконання); емоційно-вольову (почуття, бажання, емоції); дієво-практичну (вміння, навички, звички, досвід поведінки). Все це проходить через голову (ПС), серце (ЕВ), руки (ДП) дитини;
- особистісно орієнтований підхід (вибір і ціле покладання, рефлексія, формування позитивної «Я-концепції», прийняття рішень, відповідальність, творча реалізація в професійній сфері, автономність й індивідуальність буття суб'єкта);

- діяльнісний підхід – направлений на перетворення, в ході якого розвивається індивід, реалізовується індивідуальність, формується особистість у спільній діяльності;
- аксіологічний підхід (ціннісний) – приводить ціннісні системи вихованців до загальнолюдських моральних принципів і відзначалися гнучкістю, усталеністю;
- культурологічний – засвоїти культурні надбання людства, примножуючи духовну культуру, забезпечуючи єдність поколінь;
- акмеологічний підхід (вершина) – прагнення до самовдосконалення, здійснення нових задумів;
- рефлексивний підхід – усвідомлення власних дій, усуваючи зайве, додаючи потрібне, розуміння, що рефлексія веде до змін;
- синергетичний підхід – нові поняття, ідеї, гіпотези породжуються не тільки новими фактами, а й різноманітними нелінійними зв'язками, обставинами, нестабільністю, а, отже, необхідно навчитися приймати обґрунтовані рішення в умовах нестабільності.

Проводячи урок, виховний, позакласний захід, перебуваючи в рекреації, подвір'ї закладу, на вулиці, в сімейному середовищі маємо пам'ятати про те, що тут формуються наскрізні вміння, проходить наскрізне виховання.

Наскрізне виховання будується на новій філософії – утвердження людської гідності (гуманізм), на принципі «презумпції талановитості», дитино центризмі – визнання цінності дитини, яка має рухатися, не може постійно сидіти над домашнім завданням, має відчувати радість пізнання, (пізнавати світ за принципом: від простого споглядання до абстрактного мислення, а від нього до практики – такий шлях пізнання істини).

Дитина має право на помилку, простір для вибору, безпечні умови життєдіяльності, морально-етичні принципи.

Наскрізний процес виховання має здійснювати вчитель-менеджер, який створює фізичне середовище класу, вводить класні правила та рутини, визначає з дітьми цілі перебування в класі протягом дня, забезпечує вміння дотримуватись правил, дотримується алгоритму введення правил (задум правила, створення негативної ситуації, моделює правильне виконання правила, моделює ситуацію по невиконанню правила, клас моделює правильне виконання правила); дотримується трьох принципів проактивного підходу до дисципліни (зберігає гідність учня, не перериває навчальний процес, розмовляє з дітьми тихо і спокійно).

У наскрізному вихованні важливо дотримуватися складових ефективного управління класом:

- облаштування комфортного фізичного середовища (розташування парт, місце в класі вчителя, на стінах інформація до теми, достатньо місця для всіх видів діяльності учня, на столі вчителя всі матеріали потрібні до уроку);
- налагоджування турботливих дружніх взаємовідносин;
- розробка правил і впровадження рутин;
- ефективний план уроку;
- проактивний підхід до дисципліни.

Умілий менеджер буде реалізовувати принцип «розвитку вільної

особистості» через створення простору для вибору незалежності мислення, вміння відстоювати й аргументувати свою позицію.

Наскрізні вміння наших здобувачів освіти можна сформуванати через класні проекти. Кожен проект має мати завдання - в комплексі розвивати всі вміння інтегровано. Плануючи виховний захід (проект) вчитель, класний керівник має скласти чек-лист, в якому відобразити через які інструменти реалізуємо наскрізні вміння, ключові компетентності.

Кожна декада (тиждень, 2 тижні, місяць) має розпочатися із «Дружнього кола», де буде сформульовано задум, його завдання, план дій, учасники, складено чек-лист роботи по кожному наскрізному вмінню.

НУШ формує ціннісні ставлення і судження, які служать базою для щасливого

Майбутнього.

Наскрізне виховання має:

- стимулювати ініціативу;
- створювати ситуації різноманітних позитивних емоцій переживань суб'єкта в предметній, комунікативній діяльності;
- створювати стимулююче і розвивальне середовища на основі визначення мети, цінностей, норм, принципів, правил, інструкцій, рутин відповідно до потреб учнів;
- визначення критеріїв результату.

Наскрізне виховання – це термін, який каже правду, що виховання відбувається не на виховних годинах, заходах, лінійках, оглядах всякій мішурі, а щохвилини, щодня, скрізь.

Наскрізне виховання – це не передача інформації, а формування навичок, цінностей на практиці у бік відповідальності соціально-активної поведінки.

Наскрізне виховання може здійснювати успішний педагог – впевнений у своїх діях, знаннях, що ніколи не зупиняється на досягнутому, постійно розвивається і самовдосконалюється.

Успішний вихователь має модель поведінки, орієнтується на якість, не витрачає сил на дрібниці, використовує матрицю Ейзенхеуера, знає сам чого очікує, ретельно планує діяльність, цілі через SMART – мету.

Послідовний, вміє коректувати курс.

Наполегливий, має багату уяву, зосереджений оптиміст.

Наскрізне виховання може здійснювати педагог, що:

- відповідальний, самокритичний, самодисциплінований;
- має ефективне мислення;
- впевнену поведінку (лідер);
- схильний до співробітництва;
- володіє харизмою, артистизмом, його енергетика притягає людей до себе, а не відштовхує, є провидцем, місіонером.

Наскрізне виховання має формувати м'які навички (SOFT SKILLS) – критичне мислення, уміння брати відповідальність на себе і не забувати про тверді (HARD SKILLS). Логіко-аналітичне мислення, уміння складати план (проект) і дотримуватися його та ін.

Найкращим інструментом реалізації ідеї наскрізного виховання, формування наскрізних вмінь є проект.

Всі учасники проєкту мають бути переконані:

- я можу бути агентом змін;
- я розумію, що разом можемо досягти більшого;
- я вчуся слухати й чути інших;
- я не боюся виявляти ініціативу.

Проєкт повинен:

- окреслити очікувальні результати;
- розрахувати час на виконання проєкту;
- визначити ресурси для втілення проєкту;
- визначити список творчих груп із реалізацією проєкту відповідно до потреб закладу;
- місія проєкту має зацікавити всіх;
- проєкт має мати перед етапом реалізації етап організаційний;
- технічно-організаційний етап включає мету, результати, час, поширення інформації, обговорення ідей проєкту.

Класні керівники мають визначитися з тематикою проєктів, які включаються в річний план закладу.

Реформа дала автономію, самостійність, викинула окремий розділ виховної роботи. Дала свободу. А свобода вимагає відповідальності, пошуку тих форм і методів, які сформують компетентну особистість з наскрізними вміннями і цінностями.

Виконання освітньої програми з наскрізного виховання вимагає створення системи підготовки педагогів, класних керівників по їх переучуванню на засадах принципу наскрізного виховання, що формує відповідальність, самокритичність, самодисципліну, ефективне мислення, лідерську поведінку, прагнення до співробітництва, володіння харизмою, артистизмом з позитивною енергетикою, що притягує людей до себе.

Класний керівник має:

- передбачити заходи, проєкти з проблеми;
- превентивне виховання, попередження булінгу, суїцидства, жорстокості;
- ведення здорового способу життя;
- трудове виховання, профорієнтація;
- екологічні проєкти;
- художньо-естетичне виховання;
- морально-етичне виховання;
- вироблення мотивації до розумової праці, власного саморозвитку, визначення ідентичності, можливостей, планування подальшої життєдіяльності, власної індивідуальної траєкторії;
- сімейно-побутове виховання;
- заходи з ТБ, БЖД, ЦЗ;
- розвиток лідерства;
- партнерство з сім'єю.

Забезпечити в ході наскрізного виховання такі види діяльності:

- фізично-оздоровча;

- навчально-пізнавальна;
- суспільно-гуманна;
- духовна;
- соціально-комунікативна;
- суспільно-правова;
- сімейно-побутова;
- професійно-трудова;
- культурно-естетична.

Передбачити в планах виховної діяльності, проектах виховної діяльності відзначення дат календаря (додаються)

У зв'язку з малочисельністю учнів у класах, передбачити проекти наскрізного виховання, що проводяться декількома класами або спільно всім освітнім закладом.

Координуючим центром превентивно-правового виховання є Рада профілактики освітнього закладу, що працює за планом.

Результати наскрізного виховання мають орієнтуватися на випускника початкової та основної школи.

